

Introduktion

Spanien – et moderne velfærdssamfund

Inden krisen i 2008 ramte Spanien og de øvrige europæiske lande, havde det spanske samfund været præget af konstant og hastig stigning i den gennemsnitlige levestandard i omkring en generation. De fleste familier boede efterhånden i moderne boliger af almindelig europæisk standard, mange havde fået bil, kunne tillade sig at rejse på ferie i udlandet osv. Rigtigt mange unge havde fået mulighed for at studere på videregående uddannelser, og i de mindre byer oplevede man en massiv affolkning af unge mennesker, som nu foretrak at slå sig ned tæt på de store byers mange tilbud. Økonomisk set havde Spanien udviklet sig til et moderne velfærdssamfund på højde med de fleste andre europæiske lande.

En byggesektor i højeste gear

Boligmarkedet og hele byggesektoren oplevede et sandt boom. Byggespekulanter opførte nye boliger og kontorhuse til et marked, som tilsyneladende var umætteligt. Investeringer i fast ejendom var hurtigt tjent ind og det var en udbredt opfattelse, at køb af fast ejendom var en sikker investering, idet priserne havde været støt stigende i rigtigt mange år. Bankerne stimulerede denne udvikling, ved – rundhåndet og uden mange forbehold – at låne penge ud, både til almindelige forbrugere og til den travle byggesektors mange nye projekter.

La generación de los mil euros

Allerede før krisen satte ind, var det svært for den nye generation af meget veluddannede unge at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Mange måtte nøjes med småjobs eller acceptere at arbejde for en meget lav løn. Det blev almindeligt at beskrive de unge som *La generación de los mil euros*, dvs. 1000 euro-generationen. De 1000 euro beskrev størrelsen på månedslønnen for et fuldtidsjob. Selv de, som opnåede at få et rigtigt job, kunne have svært ved at flytte hjemmefra, idet priserne på boligmarkedet samtidig var blevet skruet utroligt højt op. Mange unge var derfor fortsat afhængige af deres forældre. Efter krisen er rollerne i en del af familierne blevet byttet om: hvor det tidligere var de unge, som blev fastholdt i et afhængighedsforhold til forældrene, er mange af de forældre, som er ramt af arbejdsløshed, blevet afhængige af deres børns bidrag til husholdningen. I nogle familier er de unge endda endt som familiernes hovedforsørgere.

Politikerne mister troværdighed

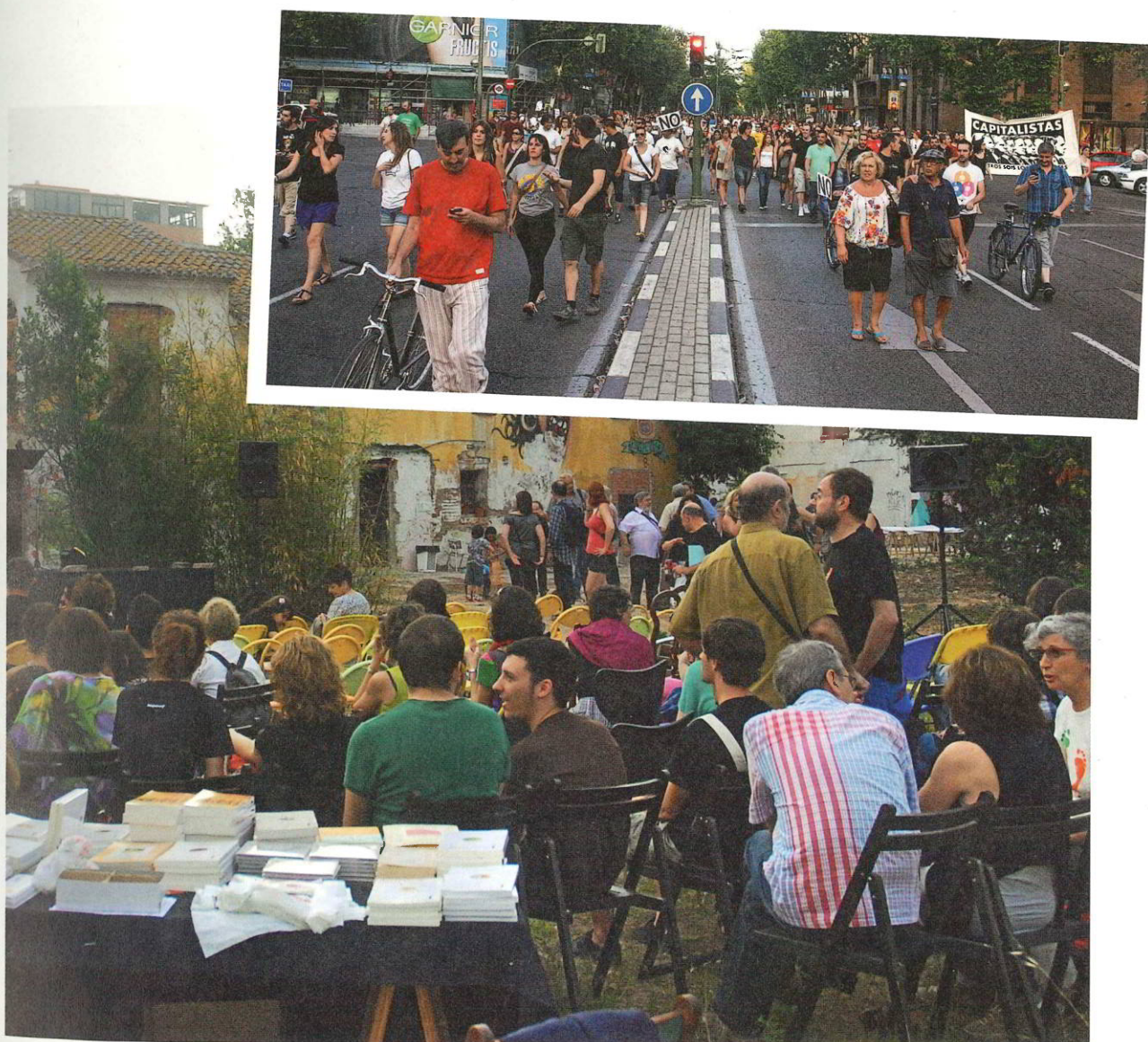
I årtierne efter Francos diktatur, har spansk landspolitik været præget af to store partier; et konservativt (*Partido Popular – PP*) og et socialdemokratisk (*Partido Socialista Obrero Española – PSOE*), som på skift har siddet på regeringsmagten. I årene med højkonjunktur var interessen for at deltage i politik forholdsvis lille blandt mange unge spaniere. Efter at krisen har ramt Spanien, har flere unge valgt at engagere sig i politik igen, men nu i nye politiske bevægelser. Tilliden til, at de gamle partier evner at løse landets problemer og skabe bedre forhold for almindelige mennesker, er dalet kraftigt, efter at ledende medlemmer i begge partier er blevet afsløret i korrupsion.

Migrationen skifter retning

Inden krisen var der stor efterspørgsel på ufaglært arbejdskraft i bl.a. bygge- og landbrugssektoren. Mange arbejdsgivere valgte at hyre migranter fra landene i Nordafrika og Østeuropa, fordi de var billig arbejdskraft. Som en konsekvens af kollapset i byggesektoren og den generelle krise, står mange af disse immigranter i dag uden beskæftigelse. Spanien er i dag under forandring fra at være et indvandringsland til at blive en udvandrer-nation. Især har mange af de veluddannede unge valgt at flytte til udlandet for at få arbejde. En del unge spaniere bor i dag i fx Tyskland og i lande i Latinamerika, hvor mulighederne for at få arbejde er bedre.

Los indignados – 15M

Protesterne mod det etablerede politiske system kulminerede i nogle meget store protester d. 15. maj 2011. En ny bevægelse, som kaldte sig *Los indignados* (De indignerede) havde kaldt til demonstrationer i hele Spanien under slagordet, *¡Democracia real YA!* (Rigtigt demokrati – nu!). Demonstrationerne fik overraskende stor tilslutning, og i flere byer slog de unge sig ned i flere dages protestlejre, hvor man udvekslede ideer til et skabe et bedre samfund og diskuterede, hvordan man skulle arbejde på at skabe forandringerne. Det blev startskuddet til en bevægelse, som siden har forgrenet sig til en underskov af initiativer, som ofte tager utraditionelle og kreative aktionsformer i brug. Et andet af bevægelsens karakteristika er en meget flad struktur. Der er ingen formel ledelse, og alle beslutninger træffes derfor på fællesmøder. Bevægelsen har fået navn efter dagen, hvor de første store demonstrationer fandt sted, 15M.

Los indignados – 15M

Protesterne mod det etablerede politiske system kulminerede i nogle meget store protester d. 15. maj 2011. En ny bevægelse, som kaldte sig *Los indignados* (De indignerede) havde kaldt til demonstrationer i hele Spanien under slagordet, *¡Democracia real YA!* (Rigtigt demokrati – nu!). Demonstrationerne fik overraskende stor tilslutning, og i flere byer slog de unge sig ned i flere dages protestlejre, hvor man udvekslede ideer til et skabe et bedre samfund og diskuterede, hvordan man skulle arbejde på at skabe forandringerne. Det blev startskuddet til en bevægelse, som siden har forgrenet sig til en underskov af initiativer, som ofte tager utraditionelle og kreative aktionsformer i brug. Et andet af bevægelsens karakteristika er en meget flad struktur. Der er ingen formel ledelse, og alle beslutninger træffes derfor på fællesmøder. Bevægelsen har fået navn efter dagen, hvor de første store demonstrationer fandt sted, 15M.

